

Kaupunginhallitus

---

488 §

Lausunto vesihuoltolain tarkistamistyöryhmän loppuraportista

Tekninen johtaja:

”Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt lausuntoa vesihuoltolain tarkistamistyön loppuraportista.

Työryhmä on esittänyt tarkennuksia vesihuoltolakiin sekä maankäyttö- ja rakennuslakiin koskien vesihuoltoa. Loppuraportti löytyy kokonaisuudessaan ministeriön internet-sivulta osoitteesta [ww.mmm.fi/fi/index/ministerio/lausunnoilla.html](http://www.mmm.fi/fi/index/ministerio/lausunnoilla.html).

Kuntaliiton vesihuoltolain tarkistamisryhmän väliraportista antamassa lausunnossa oli kuntien näkökulma tuotu hyvin esille. Allaoleva lausunto on kirjoitettu kunnan ei niinkään vesihuoltolaitosten näkökulmasta.

Olellaisia muutoksia kunnan kannalta on, että kunta voisi päättää vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen supistamisesta tietyissä tilanteissa määritettyään, miten aiemmin verkostoon liitettyjen kiinteistöjen vesihuollon saataavuus turvataan. Hulevesin ja perustusten kuivatusvesin viemärointi erotettaisiin vesihuoltolain mukaisesta vesihuollosta, ja maankäyttö- ja rakennuslaissa kunnalle säädettäisiin velvollisuus huolehtia hulevesin hallinnasta asemakaava-alueilla.

Kunnalle säädettäisiin oikeus määrätä vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen supistamisesta silloin, kun kunnalla ei voitaisi enää katsoa olevan velvollisuutta järjestää alueen vesihuoltoa vesihuoltolaitoksen palveluiden kautta. Ehdotus on laadittu siten, että asiakkaalle ei toiminta-alueen muutoksesta aiheudu ylimääräisiä kustannuksia. Lakiehdotuksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, että vesihuoltolaitoksen tai kunnan tulisi turvata kiinteistön vesihuolto tai hulevesien hallinta ja vastata turvaamisratkaisun rakentamisen ja käyttöönoton kustannuksista. Kuntien kannalta toiminta-alueen supistamismahdollisuus on tärkeä. Vaikka mahdolliset muutokset aiheuttavat kertaluontoisia kuluja, turvataan ehdotuksella, että vesihuoltolaitokset voivat huolehtia toiminta-alueellaan vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti.

Vastuu hulevesien hallinnasta asemakaavoitetuilla alueilla on siirtymässä vesihuoltolaitoksilta kunnalle. Yleisesti ottaen tehty esitys edistää hulevesien johtamisen tarkoituksenmukaista järjestämistä. Muutos tulee kuitenkin siirtämään kustannuksia vesihuoltolaitoksilta kunnan perustoimintamenoihin. Vesihuoltolaitokset ovat aiemmin kattaneet omilla maksuillaan myös hulevesiviemäroinnin kustannukset. Kuntien talouden kannalta onkin tärkeää, että maankäyttö- ja rakennuslakiin esitetty muutos kuntien oikeudesta periä

Maa- ja metsätalousministeriö

PL 30

00023 Valtioneuvosto

hulevesien hallinnan toteuttamisesta aiheutuvat maksut toteutuu. Esityksen mukaan maksut voivat kunnan eri alueilla olla erisuuruisia. Esityksen mukaan kunta ja vesihuoltolaitos voivat myös sopia, että vesihuoltolaitos huolehtii hulevesiviemäroinnistä hulevesiviemäroinnin toiminta-alueella. Kuntien kannalta on tärkeää, että nykyisillä toiminta-alueilla vesihuoltolaitoksen hulevesien viemärointivastuut säilyvät, kunnes toisin sovitaan. Tällä on erityistä merkitystä alueilla, joilla on sekä jätevesille että hulevesille mitoitettut sekaviemärit. Tältä osin olisi syytä vielä selkeyttää vastuukysymyksiä sekä maksuperusteita. Vesihuoltolaitos voi ehdotuksen mukaan periä käyttömaksua myös huleveden viemäroinnistä sekä korvausta yleisiltä alueilta vesihuoltolaitoksen viemäriverkostoon johdettavien hulevesien viemäroinnistä. Sekaviemäroidyillä tiiviisti rakennetuilla alueilla kunnalla ei usein ole toisiasiallisia vaihtoehtoja hallita hulevesiä muutoin ennen verkoston saneeraus-toimia. Vesihuoltolaitosten oikeus periä käyttömaksua, voi johtaa kohtuutomiin tilanteisiin ja aiheuttaa runsaasti työtä selvittäessä korvausperusteita vanhan verkoston osalta. Selkeintä olisi, että siihen saakka kunnes nykyiset sekaviemärit saneerauksen yhteydessä muutetaan erillisjärjestelmiksi vastuu säilyisi vesihuoltolaitoksilla ja vasta saneerauksen yhteydessä vastuu siirtyisi kunnille ja myös korvauksista sovittaisiin tässä vaiheessa.

Käytännössä työryhmän ehdotus tulee lisäämään vesihuollosta vastaavien työmäärää ja siten myös kuntien ja vesihuoltolaitosten kustannuksia.”

Ympäristönsuojelupäällikkö Jari Leinosen antamassa lausunnossa käsitellään vesihuoltolain tarkistamistyöryhmän esityksiä vesihuoltolain valvontaviranomaisen/ympäristönsuojeluviranomaisen näkökulmasta:

Liite

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

antaa maa- ja metsätalousministeriölle vesihuoltotyön tarkistamistyöryhmän loppuraportista edellä esitetyn lausunnon.

Täytäntöönpano: MMM

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Otteen tarkastetusta pöytäkirjasta oikeaksi todistaa Joensuussa 21.9.2010

Toimistos sihteeri

Riitta Raatikainen

Lausuntopyyntö vesihuoltolain tarkistamistyöryhmän loppuraportista

Tässä lausunnossa käsitellään vesihuoltolain tarkistamistyöryhmän esityksiä vesihuoltolain valvontaviranomaisen/ ympäristönsuojeluviranomaisen näkökulmasta.

5 § Vesihuollon yleinen kehittäminen

Kehittämissuunnitelman laatiminen annetaan kunnan tehtäväksi. Kunkuntien vesihuoltolaitokset ovat muuttuneet liikelaitoksiksi, on kunnan sisällä monessa tapauksessa epäselvää kenelle vastuu kehittämissuunnitelman käynnistämisestä kuuluu. Lakitekstiä tulisi selkiyttää niin, että kunta velvoitettaisiin nimeämään se taho, jolle kunnassa vesihuoltolain kunnalle kuuluvat kehittämis- ja valmistelutehtävät kuuluvat. Päätösvalta kehittämissuunnitelman ja toiminta-alueiden hyväksymisen osalta tulisi näin edelleen säilymään kunnanvaltuustolla.

Esitetty täydennys, jossa kehittämissuunnitelman laadintaan veloitetaan ottamaan mukaan myös viranomaiset jo ennen varsinaista lausuntovaihetta, on hyvä muutos. Tällä taataa se, että kehittämissuunnitelmaan voivat valvontaviranomaiset vaikuttaa aidosti.

6a § Huleveden viemärointi

Kaksiportainen järjestelmä, jossa voitaisiin joko sopia alueista tai ne voitaisiin yksipuolisesti vahvistaa, on hyvä ratkaisu. Näin kunta voi halutessaan saattaa asian ratkaisuun.

7 § Vesihuoltolaitosten toiminta-alueet

Pykälään tulisi lisätä myös vaatimus siitä, että ympäristönsuojelun (pin- ta- ja pohjavesiensuojelu) otetaan huomioon toiminta-alueiden määrittämisessä.

Edelleenkin talousveden toimittaminen on houkuttelevampaa kuin jätevesien käsittelyn järjestämien. Kun talousveden toimittaminen perustuu terveydensuojelun näkökohtiin, voisivat vesijohdon ja jätevesiviemäri toiminta-alueet olla eriävät, muuten niiden tulisi lainsäädännöllä määrätä samoiksi. Tämä takaisi haja-asutusalueelle myös viemäroinnin järjestämisen.

11 § Liittymisvelvollisuudesta vapauttaminen

Ely-keskuksen lausuntovelvoitteen poistaminen on hyvä ratkaisu. Toimenpiteellä nopeutetaan hakemusten käsittelyä merkittävästi. Kunnalle annettava oikeus periä maksu vapautuspäätöksen käsittelystä on myös myönteinen uudistus.

12 § Liittymiskohdat

Lisäys kohtuuttomista kustannuksista on tervetullut, vaikka kohtuuttomuuden määrittelemine voi olla joissain tapauksissa hankalaa.

15a § Erityistilanteisiin varautuminen

Suunnitelman laatiminen erityistilanteita varten on myönteinen asia. Koska varautumissuunnitelma on kuitenkin osa laajempaa varautumista poikkeustilanteisiin, olisi parempi, että se liitettäisiin osaksi esimerkiksi

samaa valmiussuunnitelmaa kuin kunnankin vastuulle jäävä osa. Toinen vaihtoehto olisi, että se olisi osa vesihuollon kehittämissuunnitelmaa.

19 § Maksut

Huleveden viemäröinnistä perittävä käyttömaksu ei ole hyvä ratkaisu. Maksu johtaisi vapautushakemusten määrän lisääntymiseen ja sen perimisen perusteita olisi vaikea määrittää oikeudenmukaisesti.

20b § Tilinpäätös

Lakiin tulisi ottaa velvoite ns. ympäristötilinpäätöksen laatimisesta osana varsinaista tilinpäätöstä.

Ympäristönsuojelupäällikkö Jari Leinonen